

SUMAR

DE LA MEDIEVAL SPRE MODERNITATE

COSMIN POPA-GORJANU, <i>Sinistras Novitates</i> . Abuzurile din locurile de vamă și reacția sașilor din Sibiu în 1391	15
LIDIA GROSS, <i>Jus Patronatus</i> între regalitate și comunitatea urbană: exemplul Bistriței (secolele XV–XVI)	29
MARIA FRÎNC, Un furt în districtul Hațeg la începutul secolului al XVI-lea	47
SUSANA ANDEA, Între trei Imperii. Diplomația transilvăneană și tezaurul lui Gheorghe Duca	59

BISERICĂ, MENTALITĂȚI, IDEOLOGII

RADU NEDICI, Între reformă și disidența ortodoxă: retorica vizitației canonice a episcopului Aron în parohiile greco-catolice hațegane în anul 1759	81
MIRCEA-GHEORGHE ABRUDAN, O carte a memoriei săliștene, inițiată de Ioan Lupaș la 1911	92
ALEXANDRU RUFANDA, O analiză a mesajului antimasonic reflectat în paginile publicației Ligii Apărării Naționale Creștine (L.A.N.C.), „Înfrățirea Românească”	125
ADRIAN DRAGOȘ DEFTA, Divizia Hitlerjugend: Ideologie și Etos	147
OTTMAR TRĂȘCĂ, Loialitate dublă. Evoluții politice în cadrul minorității germane din România, 1933–1940	171
CORNELIU PINTILESCU, Biserica evanghelică C.A. în România postbelică: rivalități interne, intervenții externe și instrumentalizarea trecutului nazist	197
EMANUEL COPILAȘ, Partidul Național Țărănesc, 1944–1947: metamorfoze ideologice și incertitudini politice	217

CULTURĂ, ECONOMIE ȘI SOCIETATE

HENRY JACOLIN, At the Margin of the Empire. Railway Building in Transylvania until 1918	247
CONSTANTIN BĂRBULESCU, „Sălbaticul daco-roman”. Imaginea țăranului în scrierile lui Alecu Russo	267

DIANA COVACI, Război și pâine: „Agricultura rațională” în Transilvania în anii Primului Război Mondial	285
DANA EMILIA CÂMPEAN, Școli de fete în preajma Primului Război Mondial	311
SORANA MAIER, Edificarea Casei Naționale a Asociațiunii <i>Astra</i> și prima scenă românească de teatru din Transilvania (Sibiu, 1905)	333
VERONICA TURCUȘ, Benito Mussolini în corespondență cu un profesor al Universității din Cluj: inaugurarea edificiului <i>Accademia di Romania</i> din Roma	351
ELA COSMA, Uniunea Elenă din România (UER) și publicațiile sale (1991–2021)	377
SONIA D. ANDRAS, De la cosmetologie la cosmiatrie: Aurel Voina și manipularea istoriei personale	393

OPINII ȘI DEZBATERI ISTORIOGRAFICE

ȘERBAN TURCUȘ, Observații cu privire la identificarea primului antroponim românesc cu sufix-ul <i>escu</i> (1276)	405
MIHAI OLARU, Factorii determinanți ai reformelor fanariote în istoriografia română	421
LORÁND MÁDLY, Evoluții politice și comentarii privind documentele legate de consfătuirea regnicolară de la Alba Iulia din februarie 1861	439
DANIELA DETEȘAN, Conceptul de „strategii matrimoniale”. Parcurs istoriografic și metodologic	453
MARA MĂRGINEAN, Interdisciplinaritate în cercetarea locuirii urbane în România anilor 1970	465
ANGELA LUMEZEANU, Bazele de date și cercetarea istorică. Principiile de bază ale funcționării bazelor de date	483
VICTOR VIZAUER, Originea toponimului Borșa: puncte de vedere	497

RECENZII

Mircea-Gheorghe ABRUDAN, <i>Protopopul Aurel Munteanu (1882–1940): martir al poporului român și mucenic al Bisericii Ortodoxe</i> , Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2020, 265 p. (Florin Dumitru Soporan)	507
Ligia TUDURACHI, <i>Grup Sburător. Trăitul și scrisul împreună în cenaclul lui E. Lovinescu</i> , Timișoara, Editura Universității de Vest, 2019, 454 p. (Constantin Bărbulescu)	509

- Sorin GRIGORUȚĂ, *Epidemiile de ciumă în Moldova la începutul secolului al XIX-lea. Studiu și documente*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2020, 340 p. (Constantin Bărbulescu) 511
- Nicolae S. ȘUCU, *Viața și aventurile unui cioban român în Bulgaria în vremuri de război. 1908–1918*, ediție îngrijită, studiu introductiv, cronologie și note de Daniel Cain, București, Editura Humanitas, 2017, 212 p. (Constantin Bărbulescu) 513
- Tudor DINU, *Oamenii epocii fanariote – Chipuri din bisericile Țării Românești și Moldovei*, București, Editura Humanitas, 2018, 256 p. (Teodora Smultea) 514
- Alberto CASTALDINI, *Contra Genesim. Sugli ebrei e la rifondazione antropologica del nazionalsocialismo*, Milano, FrancoAngeli Edizioni, 2019 (Raluza Lazarovici Veres) 516

NOTE DE LECTURĂ

- Izvoarele Răscoalei lui Horea. Seria A. Diplomataria, Volumul XII: „Lumea lui Horea” în Banat și la sud de Carpați*, editor Costin Feneșan, București, Editura Academiei Române, 2020, 351 p. (Mircea-Gheorghe Abrudan) 521
- Patrimoniul Istoric-Juridic Românesc din Mărginimea Sibiului (Rășinari, Săliște)*, Ela Cosma (coordonator), Mircea-Gheorghe Abrudan, Marius Boromiz, Alexandru Bucur, Daniela Deteșan, Livia Magina, Tatiana Onilov, Vasile Rus, Victor C. Vizauer (autori și editori), Argonaut Publishing – Cluj-Napoca, Symphologic Publishing – Gatineau/Canada, 2020, 870 p. (Ștefan Dejica-Cosovici) 523
- Mișcarea sârbă din Voivodina în revoluția anilor 1848–1849 – Culegere de studii*, Goran Vasin (coordonator), Градска народна библиотека „Марко Зрњаин”, Zrenjanin, 2018, 370 p. + CD (intervenții filmate) (Ela Cosma) 526
- Onufrie VINȚELER, *File de istorie. Academicianului Emil Burzo cu prilejul aniversării a 80 de ani*, Cluj-Napoca, Editura Napoca Nova, 2016, 316 p. (Báthory Ludovic) 527
- Marcel ȘTIRBAN, *Din istoria României anilor 1918-2018. La o sută de ani de la Unirea din 1918*, un volum în două părți: partea I: *Viața politică, economică și socială*; partea a II-a: *Credință și pace, cultură și civilizație*; Cluj-Napoca, Editura Napoca Star, 2018, 352p.; 492 p. (Báthory Ludovic) 533
- Aurel RĂDUȚIU, *Istorie și cărturărie. Rememorări subiective*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2020, 223 p. (Ela Cosma) 541

Aurel RĂDUȚIU, <i>Romos (jud. Hunedoara). File de cronică 1850–1950; Romos (jud. Hunedoara). Protocolul ședințelor reprezentanței comunale 1896–1912; Romos (jud. Hunedoara). O istorie în imagini 1850–1950</i> (volum în colaborare cu Petru Tudor Stăncioiu), Deva – Cluj-Napoca, 2015–2018; 505 p.; 285 p.; 390 p. (Ludovic Báthory)	544
Ioan DEGĂU, Cristian APATI, <i>Începuturile administrației românești în Beiuș. Documente (1918–1920)</i> , Oradea, Editura Primus, 2020, 320 p. (Mihai D. Drecin)	554
Caius OLARIU, <i>Istoria Operei Naționale Române din Cluj-Napoca</i> , vol. 1 (1919–1945), editori Varga Attila, Florin Estefan, Anca Pintilie, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2018, 478 p. (Ștefan Dejica-Cosovici)	555
Anca STÂNGACIU, <i>Securitatea și exilul intelectualilor români în Italia</i> , Cluj-Napoca, Editura Mega, 2019, 399 p. (Mihai D. Drecin)	556

IN MEMORIAM

AUREL RĂDUȚIU (21 iulie 1936 – 8 decembrie 2020) (Ludovic Báthory, Ioan Bolovan)	561
MARCEL ȘTIRBAN (26 august 1932 – 9 octombrie 2020) (Ludovic Báthory, Gheorghe Iancu)	563